

JUST KEEPING THEM HONEST

OPKOMST KREDIETUNIES ZAL FINANCIEREN MKB RADICAAL VERANDEREN

09 FEB 2015

GASTAUTEUR FOLLOW THE MONEY

Op 23 februari behandelt De Tweede Kamer het initiatiefwetsvoorstel Toezicht Kredietunies (WTK). Volgens gastauteur Michiel Werkman markeert dit in 2015 het begin van een nieuwe fase in professioneel financieren van het mkb in ons land.

‘Het wetsvoorstel Toezicht Kredietunies, ingediend door de kamerleden Agnes Mulder (CDA) en Henk Nijboer (PvdA), is mede tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de Vereniging van Kredietunies in Nederland (VKN). Namens die VKN voerde VKN-initiatiefnemer Roland Lampe daarover vanaf maart 2013 al gesprekken met de CDA fractie. De wet beoogt te faciliteren dat ondernemers elkaar onderling, via het aantrekken van spaargeld in *not for profit* coöperatieve verenigingen, zowel coaching als financieringen mogen leveren.

Het zal private initiatieven stimuleren om het mkb aan noodzakelijke alternatieven voor bankfinancieringen te helpen. Overigens zonder dat daar in financiële zin een maatschappelijk vangnet voor noodzakelijk is. Dit wetsvoorstel lijkt daarom op brede steun in de Kamer te mogen rekenen. Vanuit het hele land zijn bij de VKN al initiatieven tot oprichting van 151 autonome Kredietunies aangemeld. Het heeft de potentie financiering van het MKB radicaal te veranderen.

**QING: DE BANKEN IN ONS LAND KENNEN
DEFAULT RATES OPLOPEND TOT ACHT PROCENT
EN MICROKREDIET-VERLENER QREDITS ZIT NU OP
EEN PERCENTAGE VAN ZES PROCENT.**

Zorgvuldig kredietproces

Dit enorme verschil met Kredietunies laat zich vrij eenvoudig verklaren. Het wordt bereikt via een relatief beperkte schaalgrootte en een zorgvuldig kredietproces in combinatie met coaching van kredietvragers door kredietgevers. Die hebben beiden als lid van de coöperatie een weloverwogen eigenbelang bij het goed functioneren van de kredietverlening. Het is in het belang van alle leden om er samen voor te zorgen dat een kredietvragende partij aan zijn of haar verplichtingen kan blijven voldoen. Het rendement én het risico worden door alle leden van de eigen kredietunie gedeeld, een *'common bond'*.

Elke kredietgever en elke kredietnemer beschikt over één stem in de Algemene Ledenvergadering (ALV). Die ALV kan besluiten om bijvoorbeeld bij positieve resultaten een bonusrente uit te keren aan de geldgevers en een evenredig percentage rentekorting toe te kennen aan kredietnemers die zich netjes aan hun afspraken hebben gehouden.

Coöperaties van mensen

Een Kredietunie leent geld vanuit de gezamenlijke coöperatie kas. Er is dus geen sprake van een één op één schuldverhouding met een enkele kredietnemer zoals dat bij crowdfunding, kredietbemiddeling of bepaalde vormen van coöperaties van investeerders wel het geval is. Binnen elke Kredietunie, zoals in de nieuwe wet bedoeld, wordt zowel risicospreiding als een volstrekt eerlijke rendement- en risicodeling nagestreefd.

RAIFFEISENS GEDACHTEGOED IS IN ONS LAND DOOR ZIJN 'ERFGENAAM' DE RABOBANK LANGZAAMAAN OM ZEEP GEHOLPEN

In feite zoals Wilhelm Friedrich Raiffeisen dat zo'n 150 jaar geleden bedacht heeft. Zijn gedachtegoed is later in ons land door zijn 'erfgenaar' De Rabobank langzaamaan om zeep geholpen. De huidige Rabobank is nog slechts een coöperatie van aangesloten banken, niet van mensen. Kredietunies zetten Raiffeisen in ons land opnieuw op de kaart. Net zoals dat in vele landen om ons heen en in de rest van de wereld nog het geval is.

Menselijke maat

Kredietunies mogen straks wettelijk een beperkte omvang hebben. Zowel qua aantallen leden als opgenomen opvraagbare tegoeden. Die beperkte schaal brengt met zich mee dat de leden elkaar blijven kennen, vertrouwen en onderling een zakelijk netwerk vormen. Dat, en de door het werk van vrijwilligers lage overheadkosten, maakt 'kleine' financieringen en vooral

‘relatiebankieren’ mogelijk tussen ervaren ondernemers, financiële professionals en kredietvragers. Iets wat banken uit kostenoverwegingen niet meer kunnen waarmaken.

Daar is de gemiddelde mkb’er met een kredietbehoefte tot 1 miljoen euro aangewezen op online aanvragen. Op computergestuurde kredietprocessen door veredelde helpdeskmedewerkers die aan strikte regels en checklists gebonden zijn. Kredietunies brengen de menselijke maat terug. Zij zullen beter in staat zijn ondernemerschap te wegen, vooruit te kijken naar haalbaarheid van plannen van de kredietvragers en om eenmaal verstrekte kredieten te monitoren.

Gestapeld financieren

Kredietunies bieden stakeholders ook een volstrekte win-win situatie. Voor het geplaagde mkb als banenmotor dat via de reguliere kanalen nog nauwelijks aan ‘kleine’ financieringen kan komen. Voor geslaagde (oud) ondernemers die een zinvolle maatschappelijke bijdrage willen blijven leveren ter behoud van een vitaal mkb. Voor talloze kredietexperts die momenteel door banken op straat gezet worden. En voor de versterking van het sociale weefsel, zowel binnen branches, als in steden en in krimpgebieden.

Kredietunies zijn nu nog slechts zaadjes die bij het zaaien vast niet allemaal in vruchtbare grond zullen vallen. De nieuwe wet zal in 2015 wel een beweging op gang brengen in een richting die niet meer te stoppen is. Een ontwikkeling waarbij Kredietunies, samen met andere alternatieve financiers én banken, een professionele rol zullen gaan spelen binnen het ‘gestapeld’ financieren van het mkb. In elk geval lijken ABN AMRO, ING Bank en Van Lanschot dat al te begrijpen.

Als de eerste stap nu door de wetgever wordt gezet, dan is daarna het in het hele land toenemende aantal enthousiaste lokale initiatiefnemers en vrijwilligers aan zet. Ondernemers samen met juristen, financiële analisten, accountants etcetera, maar ook met gemeentelijke en provinciale overheden. Een flinke klus, maar de eerste stap wordt 23 februari wel gezet.

Michiel Werkman is voormalig zakelijk bankier. Sinds 2012 staat hij als onafhankelijk business consultant mkb ondernemers bij in financierings- en derivatenkwesties. Michiel is gastdocent, auteur en uitgever van het boek Rotbanken, waarin hij ondernemers leert ‘de taal’ van geldschieters te spreken’. Voorts is hij medeoprichter van de Coöperatieve Kredietunie Stad Amsterdam en projectleider bij de Vereniging Kredietunies in Nederland.